

HBK-1121 Seat No._____

B. Com. (Sem. IV) Examination

April / May - 2015

CC - 202 : Business Environment & Economic Policies : Paper - II

Time : Hours] [Total Marks : 70

સંબૂધા : જમશી બાજુના અંક તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

૧ બેકારીનો અર્થ સમજાતી, બેકારીના કારણોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪

અધ્યવા

૧ નાશાકીય નીતિનો અર્થ આપો, તેના ઉદ્દેશો અને સાધનોની ચર્ચા કરો.

૨ ભારતની વર્તમાન પંચવર્ષીય યોજનાની મુખ્ય નીતિઓ અને સાધન કાળવણીની ચર્ચા કરો. ૧૪

અધ્યવા

૨ (૧) વિકસતા દેશોની આર્થિક વૃદ્ધિમાં વિદેશ વેપારના ફળાની ચર્ચા કરો.
(૨) આંતરરાષ્ટ્રીય નાશાભંડેણી કામગીરી જ્ઞાવો.

૩ ટૂંકનોંથ લખો : (ગમે તે બો) ૨૦

- (૧) ભારતમાં ગરીબી નિવારવા માટેના ઉપયોગો
- (૨) રાજકોષિય નીતિનો અર્થ અને ઉદ્દેશો.
- (૩) કાળાનાશાંના કારણો.
- (૪) વિશ્વવ્યાપાર સંસ્થાના કાર્યો

૪ ટૂંકનોંથ જવાબ આપો : (ગમે તે છ)

- (૧) ભારતમાં પ્રાદેશિક અસમતુલ્યાના ચાર કારણો આપો.
- (૨) નરેણા એટલે શું ? તેની અભિયાન ક્યારેથી થયો ?
- (૩) સાપેક્ષ અને નિરસેક ગરીબી એટલે શું ?
- (૪) ખર્ચ પ્રેરિત દુગાવો એટલે શું ?
- (૫) રાજકોષિયનીતિના સાધનો ક્યા છે ?
- (૬) ભારતમાં દુગાવાની કોઈપણ ચાર અસરો જણાવો.
- (૭) વર્તમાન પંચવર્ષીય યોજનાનો સમયગાળી ક્યો છે ?
- (૮) કાળાનાશાંને ભારતીય અર્થાત પર કઈ ગંભીર અસરો સહ્ય છે ?
- (૯) આર્થિક વિકાસ માટે વિશ્વવ્યાપાર જરૂરી છે ? શા માટે ?
- (૧૦) આંતરરાષ્ટ્રીય નાશાભંડેણી અને વિશ્વભેન્ક વચ્ચે કઈ સાખતા છે ?

૫ નીચે આપેલા વિકલ્પમાટી સાચો વિકલ્પ લખો.

- (૧) ગરીબી એટલે.....
- (A) જ્યારે લોકોની મૂળભૂત જરૂરિયાતો સંતોષાચા વગરની રહે
  - (B) જ્યારે લોકોની મૂળભૂત જરૂરિયાતો સંતોષાચા ત્યારે
  - (C) ખર્ચમાં વિસ્તારિતતા હોય ત્યારે
  - (D) કોઈ નહીં.
- (૨) બેકારીનો ક્યો પ્રકાર ગ્રામ વિસ્તારોમાં વધુ વ્યાપક છે ?
- (A) શાસ્ત્રીય બેકારી
  - (B) ખુલ્લી બેકારી
  - (C) લાભાગણાની બેકારી
  - (D) મોસભી બેકારી

- (3) પ્રાદેશિક અસમતુલ્ય એટલે....
 (A) રાજ્યો વચ્ચે આર્થિક દસ્તિઓ અસમાનતા
 (B) રાજ્યો વચ્ચે આર્થિક દસ્તિઓ અસમાનતા
 (C) બક્ઝિતાઓ વચ્ચે આર્થિક દસ્તિઓ અસમાનતા
 (D) શહેરો અને ગામડાઓ વચ્ચે આર્થિક દસ્તિઓ અસમાનતા.
- (4) ભારતમાં ફૂગાવાને લીધે....
 (A) આયાતો ઘટી છે.
 (B) નિકાસ વધી છે.
 (C) વેપારતુલામાં પૂરોત સર્જાઈ છે.
 (D) રૂપિયાનું અવમૂલ્યન કરેણું પડ્યું છે.
- (5) નાશાંકિયનીતિનું ઘડતર કોષ કરે છે ?
 (A) કેન્દ્ર સરકાર
 (B) રાજ્ય સરકાર
 (C) રિઝર્વ બેન્ક
 (D) સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા
- (6) ખાયપૂરવણી એક ઘટક છે....
 (A) નાશાંકિય નીતિ
 (B) રાજકોણિય નીતિ
 (C) બંને (A) અને (B)
 (D) કોઈ નહીં
- (7) ભારતમાં પંચવર્ષિય યોજનાની શરૂઆત કયારે કરાઈ ?
 (A) ૧૯૮૧
 (B) ૧૯૫૧
 (C) ૧૯૪૭
 (D) ૧૯૫૦

- (8) સખ્તાતર અર્થતંત્ર એટલે.....
 (A) અશેત અર્થતંત્ર
 (B) અભાન્ય અર્થતંત્ર
 (C) બેસ્કાન્સુની અર્થતંત્ર
 (D) ઉપરોક્ત બધા જ
- (9) વિશ્વબેન્ક ક્યારે અસ્તિત્વમાં આવી ?
 (A) ડિસેમ્બર ૧૯૪૫
 (B) ડિસેમ્બર ૧૯૪૪
 (C) ડિસેમ્બર ૧૯૪૬
 (D) ડિસેમ્બર ૧૯૪૭
- (10) નાશાંકિય તેવા પ્રકારની લોન આપે છે ?
 (A) ફૂકગાળાની
 (B) મધ્યમગાળાની
 (C) લાંબાગાળાની
 (D) અચોકસ મુદ્દતની

Business Environment
ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to the right indicate marks.

- 1 Describe the meaning of unemployment and discuss various causes of unemployment. 14

OR

- 1 Explain the meaning of monetary policy and discuss the objectives and its instruments. 14

2 Explain the major policies and resource allocation of current five year plan in India. 14

OR

- 2 (i) Describe the contribution of foreign trade in economic growth of developing country.
(ii) Explain the functions of International Monetary Fund.

3 Write short notes : (any two) 20

- (1) Explain the remedies of poverty in India.
(2) Meaning and objective of Fiscal Policy.
(3) Causes of Black Money.
(4) WTO and its function.

4 Write the answer in short : (any six) 12

- (1) Explain the causes of regional imbalances in India.
(2) What is NREGA ? When did it apply ?
(3) What is relative and absolute poverty ?
(4) What is cost-push inflation ?
(5) Which are the components of Fiscal Policy ?
(6) State any four effects of inflation in India.
(7) Which is the time duration of current Five Year Plan ?
(8) Which serious effects black money does create on Indian economy.
(9) Foreign trade is useful in economic growth ? Why ?
(10) Which is the common factor between IMF and World Bank ?

5 Choose the correct option from the given below : 10

- (1) Poverty means
(A) Dissatisfaction of basic needs.
(B) Over satisfaction of basic needs.
(C) Disparity in expenditure
(D) None
- (2) Which type of unemployment is spread in rural area ?
(A) Educated unemployment
(B) Long term unemployment
(C) Open unemployment
(D) Seasonal unemployment
- (3) Regional imbalance means
(A) Economical imbalance between nations
(B) Economical imbalance between states
(C) Economical imbalance between persons
(D) Economical imbalance between urban and rural areas
- (4) Due to inflation in India
(A) Import declined
(B) Export increased
(C) Surplus arised in trade account
(D) Devaluation of Rupee is done.
- (5) Who makes monetary policy ?
(A) Central Government
(B) State Government
(C) Reserve Bank
(D) State Bank of India

-
- (6) Deficit financing is an instrument of
(A) Monetary Policy
(B) Fiscal Policy
(C) Both of them
(D) None of them
- (7) When was five year plan started in India ?
(A) 1991
(B) 1951
(C) 1947
(D) 1950
- (8) 'Parallel economy' means.....
(A) Black Economy
(B) Unsanctioned Economy
(C) Illegal Economy
(D) All of them
- (9) When did the World Bank come into existence ?
(A) December 1945
(B) December 1944
(C) December 1946
(D) December 1947
- (10) Which kind of loan provided by IMF ?
(A) Short term
(B) Long term
(C) Mid term
(D) Uncertain period
-